Lietas Nr. C31245515

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

2015. gada 17. aprīlī

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas tiesnese L. Leja rakstveida procesā izskatīja /pers. A/ maza apmēra prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2015. gada 24. februārī /pers. A/ (turpmāk – Prasītājs) iesniegusi tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ (turpmāk – Atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu nepilngadīgo bērnu uzturam.

Prasībā norādīts, ka Prasītājai ar Atbildētāju ir divi kopīgi bērni un Prasītāja īstenojot bērnu aprūpi un uzraudzību, bet Atbildētājs bērnu uzturēšanā nepiedalās.

Prasītāja lūdz piedzīt no Atbildētāja uzturlīdzekļus bērnu /pers. C/ uzturam 90,00 EUR apmērā un /pers. D/ uzturam 90,00 EUR apmērā.

Prasība pamatota ar Civillikuma 177., 179. pantu, Ministru kabineta noteikumiem Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", Ministru kabineta 2013. gada 27. augusta noteikumiem Nr. 665 "Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" 2. punktu.

[2] 2015. gada 25. martā tiesā saņemti paskaidrojumi no Atbildētāja, kuros norādīts, ka prasību par uzturlīdzekļu piedziņu atzīst daļēji, proti, norāda, ka esot bezdarbnieks un par katru bērnu uzturlīdzekļus varot maksāt 45,00 EUR apmērā. Paskaidrojumiem pievienojis Nodarbinātības valsts aģentūras Rīgas reģiona filiāles Klientu apkalpošanas centra izziņu Nr. 323 kurā norādīts, ka Atbildētājam no 2015. gada 24. marta piešķirts bezdarbnieka statuss.

[3] Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem ir savlaicīgi paziņots.

Motīvu daļa

[4] Pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus un novērtējusi tos kopsakarā, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

[5] No lietas materiāliem pievienotās dzimšanas apliecības Nr. /apliecības numurs/9 kopijas redzams, ka 2011. gada 10. martā dzimusi /pers. D/, kuras vecāki ir Prasītāja un Atbildētājs. No lietas materiāliem pievienotās dzimšanas apliecības Nr. /numurs/ kopijas redzams, ka 2013. gada 4. septembrī dzimis /pers. C/, kura vecāki ir Prasītāja un Atbildētājs.

Saskaņā ar Civillikuma 179. panta pirmo daļu vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem, kā to nosaka Civillikuma 179. panta otrā daļa. Atbilstoši Civillikuma 177. panta pirmajai daļai, līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā.

Civillikuma 177. panta ceturtā daļa noteic, ka bērna uzturēšana ietver sevī ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu, izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšanu, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot viņu sabiedriski derīgam darbam).

Lietā noskaidrots, ka abu bērnu aprūpi un uzraudzību īsteno Prasītāja. Līdz ar to, ņemot vērā Civillikuma 179. pantā nostiprināto absolūto vecāka pienākumu uzturēt bērnu, nevar būt strīda par to, ka Atbildētāja pienākums ir maksāt Prasītājai uzturlīdzekļus bērnu uzturam.

[6] Civillikuma 179. panta piektā daļa noteic, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumi Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" (turpmāk – MK noteikumi Nr. 37) noteic minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam. Katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma

sasniegšanai – 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013. gada 27. augusta noteikumu Nr. 665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" 2. un 9. punktu minimālā mēneša darba alga laika posmā no 2014. gada 1. janvāra līdz 2014. gada 31. decembrim bija 320,00 EUR. Tādejādi minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērnam līdz septiņu gadu vecumam bija 80,00 EUR, un no septiņu gadu vecuma – 96,00 EUR mēnesī. Savukārt ar 2015. gada 1. janvāri minimālā mēneša darba alga noteikta 360,00 EUR apmērā. Tādejādi minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērnam līdz septiņu gadu vecumam no 2015. gada 1. janvāra ir 90,00 EUR mēnesī, un no septiņu gadu vecuma – 108,00 EUR mēnesī.

Palielinoties vai samazinoties valstī noteiktajai minimālai mēneša darba algai, piedzenamo uzturlīdzekļu apmērs palielināms vai samazināms proporcionāli minimālās mēneša darba algas apmēram.

Uz prasības pieteikuma iesniegšanas dienu meita /pers. D/ sasniegusi 3 gadu vecumu, un dēls /pers. C/ sasniedzis 1 gada vecumu.

Ņemot vērā to, ka Prasītāja lūdz piedzīt no Atbildētāja uzturlīdzekļus MK Noteikumu Nr. 37 noteiktajā apmērā, kuru katram vecākam ir pienākums nodrošināt neatkarīgi no viņa mantiskā stāvokļa, tiesa atzīst, ka Prasītājas prasībā norādīto uzturlīdzekļu apmērs nav pārvērtējams, kā arī nav vērtējams pušu mantiskais stāvoklis, un no Atbildētāja Prasītājas labā piedzenami līdzekļi dēla uzturam 90,00 EUR mēnesī, un no septiņu gadu vecuma – 108,00 EUR mēnesī līdz bērna pilngadībai, kā arī no Atbildētāja Prasītājas labā piedzenami līdzekļi meitas uzturam 90,00 EUR mēnesī, un no septiņu gadu vecuma – 108,00 EUR mēnesī līdz bērna pilngadībai.

[7] Saskaņā ar Latvijas Republikas Augstākās tiesas judikatūru, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā (*sk. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2007. gada 29. augusta spriedumu lietā Nr. SKC-556*).

Nosakot uzturlīdzekļu piedziņas periodu, tiesa atzīst, ka uzturlīdzekļi ar šo spriedumu noteiktajā apmērā bērniem piedzenami, sākot no prasības celšanas dienas – 2015. gada 24. februārī līdz pilngadības sasniegšanai.

[8] Prasītāja no tiesas izdevumu samaksas atbrīvota saskaņā ar Civilprocesa likuma 43. panta pirmās daļas 3. punktu.

Civilprocesa likuma 42. panta pirmā daļa noteic, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Apmierinot prasību, atbilstoši Civilprocesa likuma 42. pantam no Atbildētāja par labu valstij ir piedzenami tiesas izdevumi, kas aprēķināmi saskaņā ar Civilprocesa likuma 34. panta pirmās daļas 1. punktu un 35. panta pirmās daļas 3. punktu, kas noteic, ka prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu. Prasības summa konkrētajā lietā ir 2160,00 EUR. Līdz ar ko saskaņā ar Civilprocesa likuma 34. panta pirmās daļas 1. punkta "b" apakšpunktu valsts nodeva par prasību, kas piedzenama no Atbildētājas valsts ienākumos, ir 321,14 EUR (320,10 EUR + 4 % x (2160,00 EUR – 2134,00 EUR)).

Atbilstoši lietā esošai uzziņai ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu kopējais apmērs ir 7,02 EUR, kas nav samaksāti, līdz lietas izskatīšanai un piedzenami no Atbildētāja valsts ienākumos.

[9] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1} pantu sprieduma labprātīgas izpildes termiņš nosakāms 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 42., 92.-97., 189.-193., 195. pantu, 204.^{1}, 250.^{25} un 250.^{27} pantu, tiesa

nosprieda

apmierināt /pers. A/ maza apmēra prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus bērna /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam par laika posmu no 2015. gada 24. februāra līdz septiņu gadu vecumam 90,00 EUR (deviņdesmit *euro*) apmērā mēnesī, bet ne mazāk kā 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet no bērna /pers. D/, personas kods /personas kods/, septiņu gadu vecuma 108,00 EUR (viens simts astoņi *euro*) mēnesī, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, līdz bērna pilngadībai.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus bērna /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam par laika posmu no 2015. gada 24. februāra līdz septiņu gadu vecumam 90,00 EUR (deviņdesmit *euro*) apmērā mēnesī, bet ne mazāk kā 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet no bērna /pers. C/, personas kods /personas kods/, septiņu gadu vecuma 108,00 EUR (viens simts astoņi *euro*) mēnesī, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, līdz bērna pilngadībai.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu 321,14 EUR (trīs simti divdesmit viens *euro* 14 centi), samaksu veicot Valsts kasei, reģistrācijas Nr. 90000050138, konta Nr. LV55TREL1060190911200, saņēmēja banka: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķī norādot: valsts nodeva civillietā Nr. C31245515.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7,02 EUR (septiņi *euro* 02 centi), samaksu veicot Tiesu administrācijai, NMR 90001672316 ar PVN apliekamās personas reģistrācijas Nr. LV90001672316, saņēmēja iestāde: valsts kase, BIC kods: TRELLV22, konta Nr. LV51TREL2190458019000, klasifikācijas kods 21499, iemaksas mērķis: 21499, norādot datus personas vai lietas identificēšanai.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par tiesas izdevumu piedziņu valsts ienākumos, maksājumus apliecinoši dokumenti iesniedzami Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas – 2015. gada 17. aprīļa, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese L. Leja